

Veřejné osvětlení v ČR má hodnotu téměř 100 miliard korun Do roku 2025 bude muset jeho polovina projít celkovou obnovou

PRAHA - Mezi roky 2020 až 2025 zchátrá většina stávajícího veřejného osvětlení v Česku. Odborníci odhadují, že hodnota 1,4 miliónu sloupů s osvětlovacími tělesy je kolem 98 miliard korun. Samosprávy tak čekají investice v řádech mnoha miliard korun. Ministerstvo průmyslu a obchodu proto chce, aby se od příštího roku zvýšil roční rozpočet národního programu „Efekt“, zaměřeného na úspory energií.

Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení uvádí, že životnost veřejného osvětlení dosahuje kolem 40 let, v případě svítidel – osvětlovacích těles jako takových - je méně než poloviční. Celý systém ročně potřebuje investice jeden a tři čtvrtě miliardy, reálně do něj ale města dávají 600 milionů. Například v Praze, která má svítidel nejvíc, je téměř třetina stožárů starších čtyřiceti let. Jejich výměna tak v metropoli přijde na částku kolem 24 miliard korun.

Obnova může být pro města velkou příležitostí

„Nezbytnost obnovy takového množství veřejného osvětlení může být pro města a obce obrovskou příležitostí, jak v relativně krátkém čase budovat páteřní síť technologií tzv. smartcities,“ říká ředitel (SLS) Michael Blažíček. „Jestliže municipality budou k budování „chytrých měst“ skutečně koncepčně a podle urbanistických zásad, mohou nové síť osvětlení obsahovat celou řadu technologických aplikací. Jak pro řešení dopravních situací, zvyšujících bezpečnost, tak pro eliminaci nebezpečného světelného smogu nebo nabíjení elektrozařízení,“ doplnil Blažíček.

Osvětlení páteří chytrých měst

Tato slova potvrzuje i Robert Semík, obchodní ředitel společnosti Kooperativa, předního výrobce sloupů veřejného osvětlení (VO) v Česku. „Smart stožáry“, říká Semík, „budou v brzké budoucnosti tvořit páteř chytrých měst. Jejich význam velmi vzroste. Zásadní budou pro sběr důležitých dat pro efektivní řízení města. Ať už jde o dopravu, bezpečnost, parametry znečištění ovzduší, internetovou konektivitu, či dobíjení e-kol, nebo e-mobilů.“

Podle jeho slov bude masivní obnova veřejného osvětlení realitou. Zdůrazňuje, že „Hlavní město Praha projde během několika let nezbytnou zásadní rozsáhlou obměnou stožárů veřejného osvětlení včetně osvětlovacích těles.“ Důraz klade Semík na značnou ekonomickou náročnost celého projektu, včetně toho, že už teď by se vedení města mělo zabývat novou moderní funkcionalitou VO.

Obnova může být pro města velkou příležitostí

„Nezbytnost obnovy takového množství veřejného osvětlení může být pro města a obce obrovskou příležitostí, jak v relativně krátkém čase budovat páteřní síť technologií tzv. smartcities,“ potvrzuje ředitel (SLS) Michael Blažíček. „Jestliže municipality budou k budování „chytrých měst“ přistupovat skutečně koncepčně a podle urbanistických zásad, mohou nové síť osvětlení obsahovat celou řadu technologických aplikací. Jak pro řešení dopravních situací, zvyšujících bezpečnost, tak pro eliminaci nebezpečného světelného smogu nebo nabíjení elektrozařízení,“ doplnil Blažíček.

Fondy EU nepomohou

Ve snaze zlepšit stav veřejného osvětlení přišlo ministerstvo průmyslu a obchodu s návrhem, aby se od příštího roku zvýšil roční rozpočet národního programu „Efekt“ zaměřeného na úspory energií. Cena modernizace osvětlení se průměrně pohybuje v řádu milionů korun, u LED světel je to investice v řádu tisíců za svítidlo. Přímo z evropských dotací nepůjde do roku 2020 na modernizaci veřejné sítě osvětlení ani euro.

Smart technologie šetří energii a jsou ekologické

Česká města se do investic do veřejného osvětlení moc nehrnou a raději se věnují projektům, které lze z dotací EU podpořit. K ochotě měst nepřispívá ani oproti minulým letům nižší cena elektřiny. Ta snižuje váhu hlavního argumentu, kterým je nepopiratelná úspora peněz na správu veřejné sítě a opravy nebo nižší spotřeba energie. „Nové technologie, proti těm zastaralým, dnes dokážou ušetřit 40 – 50 procent elektrické energie. Kromě toho jsou schopné vyzařovat tzv. netoxické světlo bez škodlivé modré složky světelného spektra. Mohou být tzv. biodynamické, mění se plynule v průběhu dne a noci tak, aby nezatěžovaly životní prostředí světelným znečištěním,“ uvedl Hynek Medřický, odborník na světelnou problematiku Ústavu SLS a poradce MŽP.